

27^e zondag door het jaar 7-8 oktober 2023

— decanaat Ieper - Poperinge

Als aperitief: Jerusalema (Master KG ft Nomcebo)

- ➔ **Officieel:** https://www.youtube.com/watch?v=fCZVL_8D048
- ➔ **Met vertaling:** <https://www.youtube.com/watch?v=tIHhfl8fIj4>
- ➔ **In 't ziekenhuis:** <https://www.youtube.com/watch?v=BqF-9YReHUI>
- ➔ **Sisters of Our Lady Immaculate:**
<https://www.youtube.com/watch?v=qDMZRIO9Uy4> **MOET JE ZIEN !!**

Ngilondolozé: Bescherm me
Uhambe nami: Loop met me mee
Zungangishiyi lana: Laat me hier niet achter
Ndawo yami ayikho lana: Mijn plek is niet hier
Mbuso wami awukho lana: Mijn koninkrijk is niet hier
Ngilondolozé: Bescherm me
Zuhambe nami: Ga met me mee
Ngilondolozé ngilondolozé ngilondolozé: Bescherm me, bescherm me, bescherm me
Zungangishiyi lana: Laat me hier niet achter

Het dansje is als challenge (uitdaging) bedacht tijdens de pandemie door een groep Angolese jongeren op de beat van de Zuid-Afrikaanse DJ 'Master KG'.

*Over heel de wereld bracht dit initiatief, deze dans, deze muziek mensen in beweging!
Of hoe een eenvoudig lied verenigt en vreugde en vrede brengt - bracht in donkere tijden. Moest meer gebeuren, zulke initiatieven!*

*Zelfs zusters bleven niet immuun voor het aanstekelijke ritme...
ze toveren een glimlach op ons gezicht!*

Welkom

Van vrijdag 29 september tot vrijdag 6 oktober vierde het Joodse volk dit jaar het Loofhuttenfeest (Soekot). Met Soekot wordt herdacht dat het joodse volk 40 jaar door de woestijn moest zwerven. Zij leefden toen in hutten gemaakt van palmbladeren. Bij veel Joodse gezinnen wordt in die week in hun tuin of in hun woning een hut nagebouwd. Gedurende deze dagen wonen zij hierin, gebruiken er de maaltijden en luisteren naar de verhalen over de tocht van de joden door de woestijn.

Wij vierden deze week op 4 oktober de feestdag van Franciscus van Assisi, de apostel van de vrede. Dat op deze dag ook Werelddierendag valt heeft alles met hem te maken. Franciscus betrok in zijn leven op een bijzondere manier het respect voor de natuur in het algemeen en dieren in het bijzonder.

Met Franciscus bidden we meer dan ooit: maak mij tot instrument van Uw vrede. En laten we kijken naar wat ons verbindt in plaats van wat ons van elkaar scheidt.

Intredelied: Wij willen samen vieren (ZJ 545)

<https://www.youtube.com/watch?v=r2hY4LhPXCQ>

Wij willen samen vieren de daden van de Heer, wij willen samen zitten rond de tafel van de Heer.

1. Door de vlakten van het leven hebt Gij, Heer, uw volk geleid, omdat volk een land te geven, door Uw goedheid voorbereid.
2. Op de velden deedt Gij groeien tarwe voor uw goddelijk brood druivenranken liet Gij bloeien voor het bloed, dat Gij vergoot.
3. Opdat wij met U verbonden zouden zijn tot in de dood, hebt Gij werkers uitgezonden met de druiven en het brood.
4. Met de handen vol verlangen komen wij U tegemoet om het leven te ontvangen in de gave van uw bloed.
5. Door dit goddelijk gebeuren vinden wij ons diepste zijn, Levensbron om op te beuren al wie trekt door de woestijn.

Moment van inkeer

Laten we de Heer en elkaar om vergeving vragen voor alles wat ons tegenhoudt om van elkaar te houden.

Wij hebben elkaar veel meer nodig dan we laten blijken, elkaar veel meer te bieden dan we gewoonlijk geven, veel meer te zeggen dan wij uitspreken.
Vergeef ons, Heer, dit gemis aan openheid.
Heer, ontferm U over ons.

Wij kunnen elkaar veel meer troosten dan we beseffen, elkaar veel meer danken dan we vermoeden, veel meer steunen dan we tot nu toe deden.
Vergeef ons, Heer, deze momenten van onverschilligheid.
Christus, ontferm U over ons.

Wij kunnen elkaar veel meer aanmoedigen in het goede, elkaar veel meer bewonderen in het schone, veel meer helpen in het moeilijke.
Vergeef ons, Heer, deze momenten van laksheid.
Heer, ontferm U over ons.

Lofzang

God schiep de mens naar zijn beeld en gelijkenis zodat wij Hem in de ander kunnen herkennen.
Eren wij Hem in de naaste door elkaar lief te hebben zoals Hij van ons houdt.
Eren wij God door op te komen voor wie snakt naar een vreedzaam en menswaardig bestaan.

Eren wij God,
niet alleen in de hoge,
maar vooral hier op aarde.
Loven wij God
door te zorgen voor een hemel op aarde
voor allen die Hij liefheeft.
Dan zullen wij samen kunnen zingen:
Heilig de Heer,
God en Schepper van deze wereld,
en zalig alle mensen in wie Hij werkelijk leeft,
in wie Hij welbehagen scheidt. Amen.

Openingsgebed

Goede God,
als elke mens op zijn plaats, rechtvaardig en liefdevol is,
zal het onrecht verdwijnen.
Door kleine daden kunnen wij meehelpen de hele wereld te veranderen.
Maak van ons hoopvolle mensen
die geloven dat uw Rijk van vrede en gerechtigheid dichterbij kan komen.
Maak ons meer dan ooit geboeid door de persoon en levenswijze van Jezus,
uw Zoon en ons Voorbeeld. Amen.

Eerste lezing: Uit de profeet Jesaja

(Jes. 5, 1-7)

1 Ik wil zingen voor mijn dierbare vriend,
het lied van mijn dierbare vriend en zijn wijngaard.
Mijn vriend had een wijngaard op een vruchtbare helling.
2 Hij spitte hem om,
verwijderde de stenen en beplante hem met edelwingerd.
Hij bouwde er een wachttoren en kapte ook een wijnpers uit.
Nu verwachtte hij dat hij druiven zou dragen,
maar hij bracht slechts wilde bessen voort.

3 Welnu, bewoners van Jeruzalem, mensen van Juda,
doe uitspraak tussen Mij en mijn wijngaard.
4 Wat kon Ik nog voor mijn wijngaard doen
dat Ik niet heb gedaan?
Waarom bracht hij slechts wilde bessen voort,
terwijl Ik verwachtte dat hij druiven zou dragen?
5 Welnu, Ik zal u vertellen wat Ik met mijn wijngaard ga doen.
Zijn omheining haal Ik weg, zodat hij kaal wordt gevreten;
zijn muren verniel Ik, zodat hij wordt vertrapt.
6 Een wildernis maak Ik ervan, hij wordt niet gesnoeid en niet gewied,
distels en doorns groeien er hoog,
en de wolken verbied Ik om hem met regen te besproeien.
7 De wijngaard van de Heer van de machten is het huis van Israël,
zijn bevoorrechte planten zijn de mensen van Juda.
Hij hoopte op recht, maar Hij zag onrecht,
Hij zag geen betrachting, maar verkrachting van recht.

Tussenzang: Psalm 80 (79), 9 en 12, 13-14, 15-16, 19-20

Refrein: De wijngaard des Heren is het huis van Israël.

Gij hebt uit Egypte een wijnstok gehaald,
volken verdreven om hem te planten.

Hij strekte zijn ranken uit tot de zee,
tot de rivieren zijn loten.

Waarom hebt Gij zijn omheining verwoest,
zodat wie langs komt kan plukken ?

De wilde zwijnen woelen hem om,
het vee van het veld graast hem af.

God van de heerscharen, keer toch terug,
zie neer uit de hemel en let op uw wijngaard.

Bescherm wat uw eigen hand heeft geplant,
het stekje dat Gij hebt gekweekt.

Nooit meer zullen wij U verlaten;
bewaart Gij ons leven, dan prijzen wij U.

God van de heerscharen, richt ons weer op:
lach ons weer toe en wij zullen gered zijn.

Tweede Lezing: (Fil. 4, 6-9)

Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Filippi

Broeders en zusters,

4 Verheug u altijd in de Heer. Nog eens: verheug u!

5 Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn. De Heer is nabij.

6 Wees niet bezorgd, maar laat al uw wensen bij God bekend worden
door te bidden en te smeken en door een dankgebed te zeggen.

7 En de vrede van God, die alle begrip te boven gaat,
zal uw hart en uw gedachten bewaren in Christus Jezus.

8 Tenslotte, broeders en zusters,
blijf aandacht besteden aan al wat waar en edel is,
rechtvaardig en rein, beminnelijk en aantrekkelijk,
aan al wat deugd heet en lof verdient.

9 En breng in praktijk wat u geleerd en overgeleverd is,
en wat u van mij hebt gehoord en gezien.

Dan zal de God van vrede met u zijn.

Lied: Ik ben de wijnstok (ZJ 779)

<https://www.youtube.com/watch?v=QowjZnZ1J3M>

Ik ben de wijnstok, mijn Vader de wijngaardenier.

Gij zijt de ranken, dus blijft in mij, ik blijf in u,
dan vindt Hij vruchten hier.

Zingt voor de Vader de wijngaardenier;
dus blijft in mij, ik blijf in u, dan vindt Hij vruchten hier.

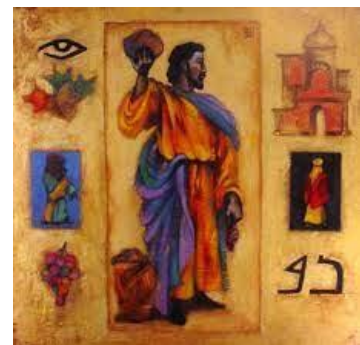
Ranken onvruchtbaar die snijdt Hij af, die werpt Hij weg;
zij moeten branden.

Dus blijft in mij, ik blijf in u, 't is waarheid wat ik zeg.

Zingt voor de Zoon, want zijn woord is uw weg,
dus blijft in mij, ik blijf in u, 't is waarheid wat ik zeg.

Laat dan mijn woorden uw waarheid en uw leven zijn;
blijft in mijn liefde, zoals ik in de Vader blijf;
Gij zult vol vreugde zijn.

Bidt om de geest, om het brood en de wijn,
en al wat gij de Vader vraagt, zal u gegeven zijn.

Evangelie: (Mt. 21, 33-43)

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Mattheüs

In die tijd sprak Jezus tot de hogepriesters en oudsten van het volk:

33 Luister naar een andere gelijkenis.

Er was eens een landeigenaar die een wijngaard aanlegde.

Hij zette hem met een omheining af,

groef er een perskuil in en bouwde er een wachttoren.

Hij verpachtte hem aan wijnbouwers

en vertrok naar het buitenland.

34 Maar toen de tijd van de vruchten gekomen was,

stuurde hij zijn slaven naar de wijnbouwers

om de vruchten in ontvangst te nemen.

35 De wijnbouwers grepen zijn slaven vast;

de een gaven ze een pak slaag,

een ander doodden ze, een derde stenigden ze.

36 Hij stuurde toen andere slaven, meer dan de eerste keer, en ze deden met hen hetzelfde.

37 Later stuurde hij zijn zoon naar hen toe, met de gedachte:

mijn zoon zullen ze ontzien.

38 Maar toen de wijnbouwers de zoon zagen, zeiden ze tegen elkaar:

`Dat is de erfgenaam.

Kom, laten we hem doden en zijn erfdeel in bezit nemen."

39 Ze grepen hem vast,

gooiden hem de wijngaard uit en doodden hem.

40 Welnu, wanneer de eigenaar van de wijngaard komt, wat zal hij dan met die wijnbouwers doen?'

41 Ze gaven Hem ten antwoord:

`Hij zal die ellendelingen een ellendige dood bezorgen,

en de wijngaard zal hij aan andere wijnbouwers geven,

die vruchten aan hem afdragen wanneer het er de tijd voor is.'

42 Jezus zei tegen hen:

`Hebt u nooit in de Schriften gelezen:

De steen die de bouwlieden afgekeurd hadden,

die is de hoeksteen geworden.

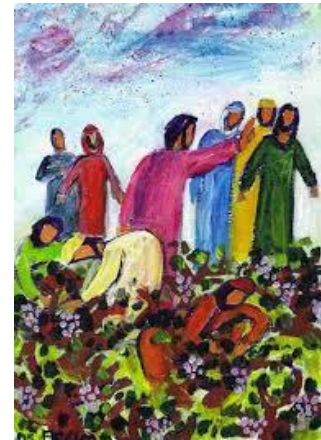
De Heer heeft dit gedaan; het is een wonder in onze ogen?

43 Daarom zeg Ik u:

Het koninkrijk van God zal u ontnomen worden

en gegeven worden aan een volk

dat de vruchten van het koninkrijk voortbrengt.

Overweging(en)

Als je door Heuvelland rijdt of fietst zie je in deze tijd beweging in de wijngaarden. Angstvallig keken de wijngaardeniers dit jaar naar de ongewone weersomstandigheden. Hoe zou het worden met de opbrengst? Terecht natuurlijk na alle inspanningen, na alle liefde die in het verzorgen van de wijnranken werd gestoken. Prachtige rijen wijnstokken met mooie gebonden wijnranken en rijpe trossen druiven. De oogst is goed. Je kunt je gemakkelijk voorstellen hoe een wijngaard er zou uitzien als er niet goed voor gezorgd wordt. Bochtige wijnranken, wilde vruchten, overwoekering van klimplanten. Jesaja in de eerste lezing spreekt erover als een verhaal, een lied, om zijn toehoorders te vertellen over de God die met hen meegaat, die zorg heeft voor zijn volk. Maar die is teleurgesteld. Het uitverkoren volk echter is ontrouw en onrechtvaardig. Er zijn wantoestanden waar de profeet op doelt. Bepaalde groepen mensen worden misbruikt, geminacht. Ze worden aan de kant geschoven met een armoeloon. De zorg van God voor zijn volk wordt vertekend door de levensstijl van de mensen. Jeruzalem was welvarend.

Bij nader inzien, zegt de profeet, door wanbeheer en onderdrukking. De profeet zet de toestand op scherp zodat de toehoorders gaan inzien wat fout loopt.

Jezus in het evangelie herneemt het thema maar gaat dieper in op de manier van omgaan met macht door de Schriftgeleerden en Farizeeën. Jezus is op weg naar Jeruzalem waar hij zal verworpen worden, zoals de hoeksteen in de lezing. De zoon van de wijngaardenier ontzien ze niet voor hun eigen profijt. Jezus zal worden ter dood gebracht omwille van zijn verkondiging, nl. de liefde gaat boven alle macht en rijkdom. Zo'n verkondiging zet diegenen die verantwoordelijk zijn voor het voorleven van het geloof in een moeilijke positie. Zoals eertijds profeten monddood werden gemaakt zo ook Jezus en alle volgelingen van het eerste uur ondergaan hetzelfde lot.

Wat betekenen deze lezingen voor ons als Christenen vandaag? De schepping is ons in pacht gegeven. Dat wil zeggen dat we zorg moeten dragen voor de aarde en al wat en wie erop wonen. Maar we staan daar niet alleen voor. God heeft ons zijn Zoon gezonden om ons te leren wat liefde, vrede en vergeving is. Jezus toont ons hoe die God van leven werkt doorheen zijn schepping. Wij dus. Die wereld is groot en daarom vraagt Jezus dat we zorg zouden dragen daar waar we leven. We moeten het niet te ver zoeken. Op het laatste avondmaal heeft Jezus ons getoond hoe dienend wij in het leven moeten staan als volgeling van hem. Sta mij toe nog eens de gedachte van de "kleine goedheid" naar boven te halen. Die heeft niet met macht van doen zoals bij de pachters uit het evangelie, maar met kwetsbare, onberekende en spontane liefde. Een gebaar van aandacht. Vragen wij aan mensen uit te buurt hoe het met hen gaat? Hebben we tijd voor langdurige zieken, zowel lichamelijk als geestelijk zieken? We zijn elkanders hoeder, dienstbaar en verantwoordelijk. Liefde is machtig, is sterk als het algemeen en individueel welzijn hiermee wordt beoogt. Macht is niet alleen voor de leiders van deze wereld. Ieder mens heeft macht, groot en klein. We kunnen kiezen hoe we die macht aanwenden. Als we vanuit die liefde, vanuit de kleine goedheid, ten dienste staan van wat en wie ons zijn toevertrouwd dan komt God in ons midden. We kunnen samen met onze medemensen die wijngaard of het Rijk Gods, uitbouwen. Onze Kerk heeft door de vreselijke misdrijven van zoveel geestelijken van vroeger, vandaag meer dan ooit nood aan onze evangelische inzet. Het kan dus anders en gelukkig. Wij zijn de behoeders van de plaatsen waar de liefde bloeit. En wat zijn dan de goede vruchten die God van ons mag verwachten? "Blijdschap, vrede en geduld, vriendelijkheid, goedheid en trouw, zachtheid, verzoening, eerlijkheid en rechtvaardigheid." God droomt en hoopt dat onze wereld hierdoor meer en meer Zijn wijngaard zou worden, Zijn Rijk, waar Zijn liefde ervaren en doorgegeven wordt in oprechtheid en zuiverheid van hart.

Laten we samen als gemeenschap bouwen op de hoeksteen Jezus door onze getuigenis en creativiteit zodat die wijngaard goede vruchten voortbrengt voor iedereen! Amen.

Ann Vanraes

God - die ook genoemd wordt: Jahweh of Allah -
Gij hebt ons geschapen naar uw beeld en gelijkenis,
wij zijn uw kinderen.
Allen zijn wij zoekers naar waarheid,
dorsten en hongeren wij naar vrede en gerechtigheid.
Met zovelen - moslims, joden, christenen, en al die
anderen - bidden wij om verzoening,
betreuren wij de slachtoffers van haat en geweld.
Wij willen de handen ineenslaan
om een nieuwe wereld op te bouwen volgens uw plan.
Wij smeken U:
erbarm U over slachtoffers en aanvallers.
Breek de spiraal van geweld,
stop vijanddenken en vergelding.

Laat het, vooral tot de politieke verantwoordelijken, dóórdringen
dat de weg naar volgehouden vrede
geen oorlog is,
maar geweldloosheid en rechtvaardigheid.
Moge mensen van goede wil uit Oost en West, uit Noord en Zuid,
uit alle religies,
de handen in elkaar slaan
om bergen van misverstanden te slechten,
om kloven vol haat te dichtten,
om wegen te effenen naar een toekomst vol hoop.
Laat dodende wapens zwijgen, God,
laat de roep om vrede steeds luider opklinken.
God, Ene God van alle mensen,
maak ons tot werktuig van uw droom met de mensen.

(Hermann Schalück)

De vruchten van het Rijk

De aarde is niet ons bezit.
We hebben ons leven niet in de hand.
Als mens op deze aarde zijn we een voorbijganger.
In de korte tijd die ons is toegemeten
hebben we de taak goede vruchten te dragen.
De waarde van ons leven wordt niet bepaald
door het bezit dat we vergaren.
Het enig belangrijke is, wie we als mens zijn.
Ons leven is goed voor zover we bijdragen aan het geluk
en het welzijn van anderen.
Ons leven is waardevol, als we al het mogelijke doen
om van onze aarde een paradijs te maken.
We zijn als pachters in de wijngaard.
De opbrengst komt ons niet toe,
maar aan hen die met ons leven en die na ons de aarde bewonen.
We worden uitgenodigd om ons steentje bij te dragen
aan het bouwwerk van het Rijk van God.
De hoeksteen hiervan is de man van Nazareth.
Verzameld rondom Hem en in navolging van Hem,
kan ons leven blijvend goede vrucht dragen,
tot opbouw van mens en wereld.

(Wim Holterman osfs)

Woorden van geloof

Belijden we ons geloof in God
die rekest op mensen om zijn liefde werkelijkheid te doen worden.

Ik geloof in God,
Grond van alle bestaan,
die ons het leven ten volle gunt.
Wij zijn mens naar zijn beeld en gelijkenis.

Ik geloof dat Jezus een mens was naar Gods hart.
Hij riep ons op Gods droom te helpen waarmaken.
Voor armen en kleinen opent Hij toekomst.
Voor ons allen betekent Hij verlossing.

Ik geloof in de heilige Geest,
die ons helpt onderscheiden waar het op aankomt.
Hij is het
die ons de waarde van het anders-zijn van de ander
helpt ontdekken.

Ik geloof in de Kerk,
een mensengemeenschap
die Gods droom begrijpt
en probeert ernaar te leven
om zo mee te bouwen
aan een betere toekomst.

Ik geloof dat de weg van Jezus
een weg is die leidt naar het leven
over de dood heen. Amen.

Voorbeden

Bidden we dat wij niet toegeven aan cynisme of wanhoop
bij het zien van alle ellende in de wereld.
Dat wij het laatste woord niet aan het kwaad laten,
maar ons laten aanspreken door Gods geduldige, nooit aflatende zorg
voor zijn wijngaard.
Laten wij bidden...

Bidden we dat wij ons laten bekoren door de levensstijl van Jezus
die het opnam voor hen
die uit het gezichtsveld van onze samenleving worden weggeduwd
en naamloos dreigen te verdwijnen in het niets.
Laten wij bidden...

Bidden we dat wij ons verlangen naar vergelding en wraak een halt toeroepen
en in de plaats daarvan, liefde worden.
Zo kan een wereld in harmonie en vrede geboren worden,
zoals God die voor mensen heeft gedroomd.
Laten wij bidden...

Lied: Prayer of St. Francis – Sarah McLachlan

<https://www.youtube.com/watch?v=agPnMxp5Occ>

Lord, make me an instrument of your peace
Where there is hatred, let me sow love
Where there is injury, pardon
Where there is doubt, faith
Where there is despair, hope
Where there is darkness, light
And where there is sadness, joy
O Divine Master, grant that I may
Not so much seek to be consoled as to console
To be understood, as to understand
To be loved, as to love
For it is in giving that we receive
And it's in pardoning that we are pardoned
And it's in dying that we are born to Eternal Life
Amen

*Heer, maak mij tot instrument van uw vrede:
laat mij liefde brengen waar haat is,
eenheid waar mensen verdeeld zijn,
vergiffenis aan mensen die zwak zijn,
laat mij hoop geven aan wie niet meer hoopt,
geloof aan wie twijfelt;
laat mij licht brengen waar het duister is
en vreugde waar mensen bedroefd zijn.
Heer, help mij
niet zozeer om zelf gelukkig te zijn als om anderen gelukkig te maken;
niet zozeer om zelf begrepen te worden als om anderen te begrijpen;
niet zozeer om zelf getroost te worden als om anderen te troosten;
niet zozeer om bemind te worden als om te beminnen;
want als ik geef, zal mij gegeven worden,
als ik vergeef, zal mij vergeven worden,
als ik sterf, zal ik voor eeuwig leven.*

Gebed over de gaven

Met deze gaven van brood en wijn, Heer,
bieden wij U onze te beperkte bereidheid tot liefde en vrede aan.
Neem ze aan
en vervolledig ze met wat U aan liefde en vrede te bieden hebt.
Dan zullen wij, door U gesteund en gesterkt,
liefde- en vredezaaiers worden,
en de mensenwereld omvormen tot uw Rijk dat komt. Amen.

Groot Dankgebed

God, onze Heer en Vader,
wij zijn hier bijeen om U te danken, te loven en te prijzen.
Bij U begint het leven en de liefde;
alles wat wij hebben hebt U ons geschonken.

U kent ons, U houdt van ons.
U bent de Schepper,
U bent het Begin en het Einde van alles.

Uw Zoon is mens geworden.
Hij heeft ons geleerd wie U bent.
Samen met Jezus Christus en met elkaar
zijn wij hier om tot U te bidden.

Wij danken U voor heel de aarde:
voor de bergen en de bomen,
voor de zon en de zee,
voor alles wat er groeit en bloeit;
voor het leven en de liefde,
voor de mensen hier en overal.

Alle mensen zijn op weg naar U,
naar uw geluk en vrede voor altijd.
Daarom bidden wij samen: **Heilig, heilig, heilig de Heer, ...**

U die ons de aarde geeft om te bewonen,
U weet dat wij tekort schieten
in het verwezenlijken van vrede en gerechtigheid.
Toch roept U ons op
om recht te doen en goed te zijn.

Wij bidden voor hen die het meest weerloos zijn:
kinderen, armen, mishandelde en hongerige mensen,
vluchtelingen, zieken en stervenden,
voor mensen zonder toekomst
en voor allen die groot lijden moeten dragen.

Niet voor de dood, maar voor het leven hebt U ons gemaakt.
Zend ons uw Geest,
geef ons de kracht
om beter mens te worden;
dat wij geen leegte najagen,
geen waarheid ontvluchten,
uw naam niet vergeten en uw wil volbrengen.
Wij willen het brood van deze wereld
delen met elkaar
en al het kwaad dat ons wordt aangedaan vergeven
opdat uw Rijk kome.

Wij richten onze ogen op Jezus van Nazareth,
die uw naam geheiligd heeft, uw wil volbracht;
die brood en wijn voor ons geworden is,
voedsel en vreugde, vergeving van zonden.

INSTELLINGSVERHAAL

Als wij dan eten van dit Brood en drinken uit deze Beker
verkondigen wij de dood des Heren totdat Hij komt.

Wij bidden U, Heer,
laat de Geest van uw goedheid
onder ons blijven verder leven.
Moge uw leven en dood
ons helpen ook onszelf te geven
en nooit moedeloos te worden.
Mogen wij allen eens opgenomen worden
in het Rijk van uw goedheid, vrede en vreugde.

U hebt het immers gezegd, Heer,
en wij geloven U,
dat U ons nooit verlaat.
Door Christus, met Christus en in Christus
bieden wij U dit dankoffer aan
in de gemeenschap van uw Kerk
zoals Gij het hebt gewild
vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. Amen.

Onze Vader

Geroepen tot volle menselijkheid, doordrongen van Gods Geest,
mogen wij met de woorden van de Zoon bidden: **Onze Vader...**

Vaak voelen wij ons klein en machteloos.
Toch schuilen ook in ons krachten van geloof, hoop en liefde.
Moge wij bij elkaar die krachten tot leven wekken,
zodat er in ons midden een beweging op gang komt van geloof en hoop
en van liefde die sterker is dan alle aardse machten.
Dan zullen wij hoopvol mogen uitzien
naar de wederkomst van Jezus Messias, uw Zoon.

Want van U is het Koninkrijk...

Vredeswens

Blijf ons vervullen, God,
met geestkracht en daadkracht,
opdat wij vruchten van vrede laten bloeien in uw wijngaard,
een oase van vrede voor de hele wereld.

De vrede van de Heer zij altijd met u.

Lam Gods

Communie

Lied: Onze Vader verborgen - Huub Oosterhuis

<https://www.youtube.com/watch?v=VitGbFNGfvk>

Onze vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –

waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.

Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.

Van U is de toekomst
kome wat komt.

Slotgebed

God,
U hebt uw wijngaard toevertrouwd aan de wijnbouwers.
Aan ons hebt U uw wereld gegeven
om er een vredevolle plaats van te maken
waar het goed is om te wonen.
Begeester ons,
zodat wij nooit ophouden
geweldloos te strijden voor de vrede,
in navolging van Jezus,
uw Zoon en onze Broeder. Amen.

Dessertje:

En dan, zal er dan vrede zijn?
Als jij en ik elkaar ontmoeten.

Jij kijkt in mijn ogen,
ik kijk in jouw ogen
en beiden zien een mens.
Met jouw hand, zo anders dan de mijne,
schep je het heldere koele water
uit jouw bron
en vult mijn beker.
Ik les mijn dorst.

Met mijn hand, zo anders dan de jouwe,
schep ik het heldere koele water
uit mijn bron
en vul jouw beker.
Jij lest jouw dorst.
In onze ontmoeting woont de vrede,
als jouw ogen
en mijn ogen
samensmelten in een nieuw zien.

Dan, ja, dan zal er vrede zijn,
een grenzeloze vrede
waarin jij en ik mogen wonen.

(Joodse tekst)

Ik heb je nodig – zegt God –
om mijn droom van een rechtvaardige
en mensvriendelijke samenleving
stap voor stap uit te bouwen.
Je moet daar geen hoeksteen van worden,
laat dat maar aan Jezus over.
Maar wat Ik wel van je verwacht,
is dat je doet wat je kunt
om je christen-zijn te vertalen
in concrete dienstbaarheid
en in gedeelde vreugde.
Durf daarom te kijken
in het diepste van het hart van je medemensen.
En misschien ontdek je
dat je mijn naam waar kunt maken
door er te zijn voor anderen, zomaar,
net zoals Ik er wil zijn voor jou.

(Erwin Roosen)

